PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 52 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 4 marca 1929 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 21.II donoszą, że zjazd białoruskich pracowników naukowych w Mińsku uchwalił protest przeciwko sądowi nad członkami gromady białoruskiej w Polsce oraz przeciwko „białemu terorowi“ w Polsce i na Białorusi zachodniej.

Prawda 26.II donosząc o aresztowaniu członków sekty baptystów na Wołyniu, w okręgu Kijowskim twierdzi, iż sekciarze utrzymywali kontakt z II oddziałem polskiego sztabu generalnego i trudnili się szpiegostwem na korzyść Polski, za co władze polskie ułatwiały im przekraczanie granicy polsko-sowieckiej.

Trybuna Radziecka 24.II podaje szczegóły obchodu 10-lecia istnienia polskiej partji komunistycznej w „Domu armji czerwonej“ w Moskwie. Zebranie zagaił sekretarz polskiego biura M. K. partji Majewski. Na jego wniosek zebrani uczcili pamięć Lenina, Róży Luxemburg, Dzierżyńskiego, Marchlewskiego, Tyszki, Felsa, Dylonta, Botwina, Hibnera, Knijewskiego, Rutkowskiego i innych komunistów zmarłych w ZSRR lub straconych z wyroków sądowych w Polsce. Do prezydjum honorowego powołano Stalina, Mołotowa, Kalinina, Woroszyłowa, Rudzutaka, Kujbyszewa, Kaganowicza, sekretarza KPBU Kosiora, sekretarza KPBU Gamarnika, Unszlichta i członków komunistycznej frakcji poselskiej Sejmu polskiego. Do prezydjum zebrania powołano Dzierżyńską, Haneckiego, Przedecką, Feliksa Kona, Doleckiego, Leśniewskiego, Ulmana, Skulskiego, Szelenbauma, Stasiaka, przedstawiciela KPZB Izaaka, przedstawiciela KPZU Łowickiego, przedstawiciela KPP Purmana, Zaleskiego i Dąbala. Po przemówieniu Purmana Krajewski wygłosił referat na temat: „10 lat walki KPP“. Następnie w języku rosyjskim przemawiał Feliks Kon i delegaci międzynarodowych organizacyj komunistycznych, w tej liczbie Bela Kun— w imieniu międzynarodówki.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Trybuna Radziecka 24.II w art. żarskiego oświadcza, iż polska partja komun. zwycięży „w krwawych zapasach, jakie się toczą na ziemiach t. zw. Polski niepodległej w ciągu ostatnich 10 lat“.

Orka 20.II omawia sytuację mniejszości białoruskiej w Polsce, oświadczając iż wszystkie dążenia do spolonizowania tej mniejszości nie dadzą wyników, ponieważ żaden teror nie zmusi narodu białoruskiego do wyrzeczenia się swych praw. Wraz z robotnikami i włościanami Polski masy białoruskie będą walczyły do chwili, w której nastąpi obalenie burżuazyjnego ustroju w Polsce.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A ZSRR.

Izwiestja 21.II w komentarzach do głosów prasy kowieńskiej w sprawie wręczenia listów uwierzytelniających przez posła ZSRR. w Kownie Antonowa-Owsiejenko, oświadczają, że polityka ZSRR. w stosunku do Litwy oparta jest na poszanowaniu niepodległości i samodzielnego bytu tego państwa i spotyka się na Litwie z uznaniem. Związek sowiecki będzie nadal prowadził w stosunku do Litwy przyjazną politykę i należy mieć nadzieję, iż stosunki sowiecko-litewskie będą się nadal rozwijały pomyślnie.

Izwiestja 21.II donoszą o rewizji w składach „Sowtorgflotu“ w Rydze i o aresztowaniu 5-iu urzędników tej instytucji, kwestjonując wiarogodność informacyj prasy łotewskiej o znalezieniu proklamacyj komunistycznych przez łotewską policję polityczną. W komentarzach do tej wiadomości pismo utrzymuje, iż cała sprawa rewizji w składach sowieckiej instytucji tchnie prowokacją, obliczoną na zerwanie stosunków gospodarczych między Łotwą a ZSRR.

Prawda 26.II omawiając głosy prasy łotewskiej w sprawie rewizji w składach „Sowtorgflotu“ donosi w depeszy z Rygi, iż pisma łotewskie prowadzą kampanję, przeciwko ZSRR. Kampanja ta spowodowała protest poselstwa ZSRR. w Rydze. Poselstwo to doręczyło łotewskiemu ministerstwu spraw zagranicznych notę, w której podało do wiadomości ministerstwa, iż stosunek pism łotewskich do instytucji sowieckich w Rydze uniemożliwia normalną pracę tych instytucyj.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Prasa sowiecka 26.II podkreśla, iż gubernajlna konferencja partyjna w Moskwie odbywa się pod hasłem bezwzględnej walki z opozycją prawicową. *Komsomolskaja Prawda* 26.II wzywa do jawnej walki z oportunistycznem odchyleniem prawicowem w partji, oświadczając, iż zwolennicy prawicowego odchylenia usiłują nadać swej ideologji cechy wyraźnego programu politycznego i przeprowadzają w tym celu rewizję „leninizmu". *Ibidem* donosi, że w instytucie czerwonej profesury w Moskwie dwóch członków partji oświadczyło przed kilku dniami, iż polityka partji doprowadza do feodalnej eksplotacji chłopów. Wypowiedzenie to jest dowodem przenikania poglądów kułacko-eserowskich do frazeologji prawicowego odchylenia.

Izwiestja 26.II donoszą, że gubernjalna konferencja partyjna w Moskwie przeszła pod znakiem walki z opozycją prawicową. Popow, Łaryn i inni mówcy, którzy przemawiali w dyskusji nad sprawozdaniem C. K. partji, przeprowadzali porównanie między akcją prawicowców a akcją trockistów i przestrzegali prawicową opozycję przed niebezpieczeństwem narażenia się na represje ze strony partji.

Raboczaja Moskwa 24.II ogłasza uchwałę gubernjalnej konferencji partyjnej w Moskwie, powziętą w piierwszym dniu obrad konferencji. Uchwała zawiera powitanie międzynarodówki komunistycznej, jako sztabu międzynarodowej rewolucji światowej, oraz deklarację, że komuniści sowieccy, pracując nad urzeczywistnieniem socjalizmu we własnem państwie, nie wyrzekają się dążenia do światowej rewolucji socjalnej.

Prasa emigracyjna 1.III donosi, że Bucharyn, Rykow i Tomski zrwócili się w imieniu opozycji prawicowej do biura politycznego partji i do C. K. W. sowietów ZSRR, żądając ustąpienia Stalina.

SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

Izwiestja 21.II ogłaszają uchwały zjazdu uczonych ukraińskich w Kijowie oraz zjazdu uczonych białoruskich w Mińsku. Zjazdy te powitały władzę sowiecką i partję komunistyczną, jako władzę i partję ukraińskiego i białoruskiego narodu.

Krasnaja Gazeta 23.II donosi o pobycie delgacji pisarzy białoruskich w Leningradzie. Delegacja reprezentuje ugrupowania „Połynia" i „Maładniak". Należą do niej, między innemi, Janko Kupała i Jakób Kołas. Celem pobytu delegacji w Leningradzie jest zapoznanie się z kulturą rosyjską.

Prawda 26.II donosi o skazaniu rzymsko-katolickiego księdza Aszeberga na 3 lata więzienia przez sąd sowiecki w Dniepropietrowsku.

POLITYKA SOCJALNA I ZAWODOWA.

Raboczaja Moskwa 12.II donosi, że centralna rada sow. związków zawodowych uchwaliła, iż członkowie związków, pozbawieni prawa wyborczego do sowietów, zachowują prawa członkowskie związków zawodowych w ciągu roku i powinni przez ten okres czasu uzyskać restytucję swych praw wyborczych. Ci członkowie, którzy w ciągu roku nie uzyskają tej restytucji, będą wykluczeni z organizacyj zawodowych.

Trud 12.II donosi, że komisarjat ludowy pracy RSFSR. zatwierdził przepisy, dzięki którym osoby niepotrzebujące chwilowo pracy będą mogły zwalniać się od przymusu rejestracji na giełdach pracy na przeciąg czasu od 6 miesięcy do 1 roku. Osoby te będą zachowywały przez cały czas trwania tych „urlopów" prawa, które przysługują w RSFSR. bezrobotnym.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Izwiestja 26.III podają, że w najbliższej przyszłości utworzona bedzie bezpośrednia komunikacja kolejowa na szlaku Zbąszyn-Łódź-Warszawa-Wilno-Leningrad.

Izwiestja 24.II ogłaszają komunikat ajencji „Tass" w sprawie obchodu 10-tej rocznicy istnienia międzynarodówki komunistycznej. Obchód będzie trwał od 2 do 7 marca r. b., dodatkowe uroczystości odbędą się z okazji święta 1-go maja i innych świąt proletarjackich. Wszystkie uroczystości urządzone będą pod hasłem walki o światową dyktaturę proletarjatu.

Raboczaja Moskwa 12.II donosi, iż prezydjum C. K. W. sowietów ZSRR odroczyło wyznaczone na dzień 5-go kwietnia r. b. zwołanie zjazdu sowietów ZSRR do dnia 10-go maja r. b.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Raboczaja Moskwa 7.II. Protokół pokojowy.

Izwiestja Odeskago Okrużkoma KPBU. 8.II. Wbrew usiłowaniom imperjalistów (o protokóle moskiewskim).

Leningradzkaja Prawda 10.II Protokół Litwinowa podpisany.

Orka 23.II 11 lat na straży budownictwa socjalistycznego. 20.II Naród białoruski nie wyrzeknie się swych praw.

Trybuna Radziecka 24.II 11-ta rocznica. — Żołnierz czerwony (wiersz Łakomskiego). Śmierć tow. Skrzypy. — „Policja strzela i będzie strzelać". Wybory do rad w mieście i na wsi. Podali sobie ręce (o rozwiązaniu kwestji rzymskiej). Bohaterskim szlakiem (art. Henryka Żarskiego o komunistach w Polsce). — W obronie bibljoteki kijowskiej. — Jak Papież pomaga Polsce fazsystowskiej polonizować kresy. — Jeszcze jedno zrzucenie sutanny.

Prawda 26.II. Węzły braterstwa" (o sytuacji politycznej we Włoszech).

Zakł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40. Drukowane na prawach rękopisu.